

1908—09 anslaaes saaledes at ville blive 2,9 Mill. Kr.

Udgiften paa Budgettet er, som jeg nævnedes før, forøget med 4,7 Mill. Kr. Det er en Udgiftsforøgelse, som skyldes den Stigning, som den fremadskridende Tid naturlig fører med sig paa saa godt som alle Omraader og særlig Tidens Syn paa, at Omsorg for fattige, Børn, syge, uforskyldt arbejdsløse til Dels maa anses for at være Statsopgaver. Herpaa vil ogsaa findes Tegn paa saa godt som alle de foreliggende Budgetter. Hertil kommer endvidere Statsmagtens Tendens til en tidsmæssig Regulering af Statsfunktionærernes Kaar, som ogsaa vil føles paa de fleste Budgetter. Jeg antager, at de enkelte Fagministre, om fornødent, hver for sig ville gøre Rede for deres egne Budgetter, og skal kun fremhæve, at Stigningen mod 1908—09 for de enkelte Budgetter er saaledes, at der for Rigsdagen er en Stigning af 50,000 Kr., for Statsraadet af 15,000 Kr., Pensionsvæsenet af 100,000 Kr., for Udenrigsministeriet af 230,000 Kr., for Landbrugsministeriet af 348,000 Kr. Paa Indenrigsministeriet er der trods det, at en stor Del af dets Arbejdsstof er gaaet over til Ministeriet for Handel og Søfart, en Stigning paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det skyldes forøget Tilskud til Alderdomsforsørgelsen paa 250,000 Kr., til Sygekasserne paa 170,000 Kr., til Arbejdsløshedskasserne paa 250,000 Kr. Paa Ministeriet for offentlige Arbejder er der en Stigning paa 137,000 Kr. Justitsministeriet er steget med $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. — det er et Budget, der i de senere Aar har haft en Tendens til voldsom Stigning —, nemlig for Justits- og Politivæsenet 260,000 Kr., og den samme Stigning til Opførelse af Tuberkulosehospitaler, Sanatorier osv. Kultusministeriet er mod i Fjor steget med 1,900,000 Kr. Dette skyldes saa godt som udelukkende, at Loven af 27. Maj 1908 forøger Lærerlønningerne paa § 21 IV. A. 1. mod Loven af 29. Marts 1904, saaledes at der i Aar maa opføres et Beløb af 3,600,000 Kr. mod i Fjor 2,200,000 Kr. Paa Krigs- og Marineministeriet, som tilsammen spænder over et Budget paa 21,6 Mill., er der forholdsvis mindst Stigning, idet der paa disse store Budgetter kun er en Stigning paa 395,000 Kr. For Finansministeriets Vedkommende er der en Stigning paa 127,000 Kr., og med Hensyn til denne skal jeg kun udtale, at det hovedsagelig skyldes den Omstændighed, at Statskassens vestindiske Budget ikke som sædvanlig møder med Balance, men kræver et

Tilskud af Statskassen paa 115,000 Kr., hvilket igen skyldes den Omstændighed, at Koloniallotteriet, som væsentlig skulde bære dette Budget, har svigtet Forventningerne, saaledes at den Indtægt, som man normalt kunde paaregne, ikke kan paaregnes for det kommende Finansaar.

Med Hensyn til Udsigten for det kommende Finansaar skal jeg bemærke, at jeg har ikke Tro til, at Indtægterne ville flyde væsentlig rigeligere end paaregnet, og jeg tror, at de Stød, som Landet økonomisk har faaet i 1908, ville spores paa Indtægtssiden. Selv om der er mere Ro i saa Henseende i Øjeblikket, vil der sikkert gaa lang Tid, før Følgerne fuldstændig kunne forvindes, en Betragtning, som jeg ogsaa mener at kunne støtte derpaa, at trods det, at der i Øjeblikket er Pengerigelighed paa det europæiske Marked, ere vi dog ikke helt fulgte med i den nedadgaaende Rentebevægelse. Jeg tror derfor ikke, at Underskuddet paa Finansloven helt vil kunne oparbejdes, og særlig ikke, hvis de store Udgifter, som findes paa § 28, og de store Udgifter, som de Love, der i Øjeblikket ere forelagte Rigsdagen, ville medføre, komme til Udbetaling i det kommende Finansaar.

Tolderlund: Mod Sædvane i en lang Aarrække er Finanslovsforslaget kommet her til Tinget saa betids i Aar, at der har været Lejlighed til at gaa det noget bedre igennem end de nærmest foregaaende Aar. Den højtærede Finansminister har jo i Hovedtræk refereret, hvorledes Stillingen er. Indtægten balancerer jo omtrent med forrige Aar, nemlig med $93\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Paa enkelte Punkter har der været Opgang i Indtægten, saaledes for Domænevæsenet, lidt paa de direkte Skatter og endvidere den Indtægt, som fremkommer ved, at Staten faar Andel i det forventede Overskud af Nationalbanken, hvilken Andel er beregnet til 800,000 Kr. Paa den anden Side er der altsaa andre Indtægter, der have indbragt noget mindre, og det gælder da navnlig de Poster, som den højtærede Finansminister nævnedes, nemlig Post-, Jernbane- og Telegrafvæsenet, som tilsammen giver en Mindreindtægt paa 2 Mill. Kr., som altsaa opvejer den før nævnte Indtægtsforøgelse paa 2 Mill. Kr. Med Hensyn til de indirekte Skatter paa § 5 er det endelige Resultat omtrent uforandret, omkring 64 Mill. Kr., men der har fundet forskellige Forskydninger Sted, idet der er enkelte Poster, som have givet forøget Indtægt, især Arveafgiften og saa